

ДРУГИЙ З'ЇЗД УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ США І КАНАДИ (ЖОВТЕНЬ, 1966): ШЛЯХОМ САМООРГАНІЗАЦІЇ ЖУРНАЛІСТСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

Стаття присвячена дослідженню передумов та основних моментів проведення Другого з'їзду українських журналістів США і Канади 5–6 жовтня 1966 р.

Найбільш значущим досягненням цього з'їзду стало прийняття Кодексу етики українського журналіста, що став на довгі десятиліття єдиним у світі документом, який регламентував роботу українських журналістів, і певною основою етичних кодексів у сучасній незалежній Україні. У результаті нарад з'їздом було також прийнято Статут Федерації Союзу українських журналістів США і Канади та “Ставлення до преси і журналістів в УРСР”. В ухвалених резолюціях учасники з'їзду висловили свою позицію щодо терору в Україні й актуального для того часу явища так званих “культурних контактів”, які почали масово перетворюватися на зустрічі з офіційними представниками російсько-комуністичного окупаційного режиму. На з'їзді неодноразово підкреслювали, що обов'язки української преси у вільному світі полягають не тільки в тому, щоб викривати й протистояти всім формам і методам російського колоніалізму в Україні, а й мобілізувати українське суспільство в еміграції до єдності та солідарності з народом на батьківщині, допомагати йому у визвольній боротьбі.

Ключові слова: Другий з'їзд, етичний кодекс, українські журналісти, українська преса в США і Канаді, дискусія, професійні стандарти.

I. Вступ

Відкриття доступу до раніше закритих джерел дали поштовх для дослідження проблеми функціонування та життєдіяльності українського журналістського середовища в еміграції. Ці проблеми неодноразово порушували сучасні дослідники. Так, у публікаціях Т. Балди, І. Битюка, О. Богуславського, М. Присяжного, Н. Сидоренко, М. Тимошика в тому чи іншому контексті розглянуто діяльність українських журналістських середовищ та організацій в Австрії, Чехословаччині, Німеччині та Північній Америці. Не можна оминати увагою дослідження та спогади учасників цих процесів – представників української еміграції: М. Боровика, В. Дорошенка, А. Драгана, І. Кедрина-Рудницького, В. Кедровського, В. Софронова-Левицького, О. Фединського та ін. Необхідно зазначити, що всі попередні праці, так чи інакше розглядаючи **об'єкт** дослідження – процеси самоорганізації українського журналістського середовища США і Канади, жодним чином не перетинаються з **предметом** дослідження – специфікою документів, що були прийняті на Другому з'їзді українських журналістів США і Канади.

II. Постановка завдання

Мета цього дослідження полягає в аналізі та з'ясуванні організаційно-правових висновків і рішень з'їзду українських журналістів, їх впливу на подальший розвиток українського журналістського середовища та журналістики загалом в еміграційних умовах.

III. Результати

Після того, як 20 грудня 1952 р. у Нью-Йорку було засновано Спілку українських журналістів Америки (СУЖА), – професійну журналістську організацію, що об'єднувала більше ніж 100 членів [15, с. 3002], а 1957 р. у Торонто було створено Спілку українських журналістів Канади (СУЖК) [16, с. 3003], було вирішено провести Перший з'їзд українських журналістів США і Канади, який відбувся 30–31 жовтня 1965 р. на відпочинковій оселі Українського Народного Союзу “Союзівка” в містечку Гатскіл, штат Нью-Йорк (США). Саме цей з'їзд показав цілу низку проблем функціонування української журналістики на еміграції та діяльності професійного середовища. Предметом обговорень і дискусій на цьому з'їзді стали актуальні проблеми, що стосувалися журналістської діяльності в еміграції та її ролі в житті української спільноти. Найголовніші з яких були озвучені в доповіді Антіна Драгана “Проблеми нашої журналістики і преси” [4]. Де, між іншим, перед журналістським середовищем були поставлені питання, які потребували всебічного обговорення й прийняття: т. зв. “канони преси”, кодекс принципів редакційних коментаторів та кодекс етики тощо. Цьому питанню були присвячені наші дослідження “Перший з'їзд українських журналістів США і Канади 30–31 жовтня 1965 р.” [2] та “До історії процесів саморегуляції журналістського середовища української діаспори Північної Америки: перший з'їзд украї-

нських журналістів США і Канади (30–31 жовтня 1965 р.) [1].

З'їзд зібрав понад 90 журналістів-практиків, які представляли більшість редакції українських періодичних видань Північної Америки, а також український відділ "Голосу Америки" і "Радіо Вільна Європа", предметом обговорень і дискусій були найбільш актуальні та болючі проблеми, що стосувалися професійної діяльності українських журналістів та редакторів у діаспорі. Результати зїзду підтвердили той факт, що попри велику кількість ідеологічно-політичних чи конфесійних розбіжностей у журналістському середовищі треба й можна знаходити спільну мову в справах журналістської етики, веденні політичних дискусій тощо. Учасники зїзду покладали надії на те, що після зїзду на сторінках провідних пресових видань української діаспори в усьому світі не буде матеріалів, що своїм змістом підривали б основні принципи завдань української преси – допомагати українському народові в його боротьбі за визволення та здобуття незалежності.

Аудіозапис здійснював С. Дембіцький, а увесь перебіг зїзду знімали на кінокамеру відомі оператори Я. Кулинич та О. Новицький. Фотографування здійснював п. Берізка. На жаль, усі наші спроби віднайти аудіо-, фото- та відеоматеріали з Першого зїзду не мали успіху. Проте пошуки тривають [17].

Доповіді, привітання та увесь перебіг зїзду і його постанови, як і повний список учасників, планували опублікувати в пресі та окремою брошурою, що й було із часом здійснено (Два Зїзди / Спілка Українських журналістів Америки. – Нью-Йорк, 1969. – 164 с.) [6; 14].

Цей зїзд став першим реальним кроком у справі професійної організації та консолідації української преси на Північноамериканському континенті і, як перший крок, мав певні організаційні недоліки. Проте залишалося сподівання, що майбутній, другий, зїзд зможе об'єднати українських журналістів на етичних засадах і тим самим поліпшити якість преси та її комунікаційну функцію як усередині української громади, так і у зв'язку із "зовнішнім світом" країн компактного проживання.

До цілого ряду рекомендацій і пропозицій, що їх прийняв Перший зїзд українських журналістів США і Канади, належала й постановою провести черговий зїзд у Торонто (Канада) у 1966 р. Так, у повідомленні Управи Спілки Українських Журналістів Канади і Спілки Журналістів Америки, поміщеному в часопису "Свобода", ішлося, що "...згідно з бажанням Першого Зїзду Українських Журналістів Америки і Канади (який відбувся в жовтні 1965-го року на Союзівці), Другий Зїзд Українських Журналістів Аме-

рики й Канади відбудеться цього року в Торонто в суботу й неділю 5 і 6-го листопада. Господарем Зїзду буде Спілка Українських Журналістів Канади". В повідомленні подано, що на порядок нарад Зїзду намічені три програмні доповіді: "Світла і тіні Першого Зїзду та його спадщина Другому Зїздові", "Українська преса в СССР" та "Українська еміграційна преса з погляду сучасної журналістики". Завданням Зїзду буде: 1. Схвалити кодекс етики українського журналіста, 2. Перевести об'єднання СУЖ Америки і СУЖ Канади на базі федерації та 3. Проголосити звернення до українців-журналістів в Україні. Під час Зїзду відбудеться зустріч українських журналістів з громадянством та панель на тему взаємовідношення української преси, видавця, журналіста і читача..." [8].

Ближче до днів проведення зїзду "Свобода" та "Гомін України" подали уточнену інформацію про перебіг майбутнього заходу: «...вже перед зїздом до участі в ньому зголосилося 30 наших журналістів із ЗДА та 40 з Канади, отже можна передбачати, що активну участь у цьому зїзді візьме понад 100 осіб. У програмі зїзду, крім формальностей, є три доповіді: "Підсумки першого зїзду" (ред. І. Кедрин), "Преса в УССР" (ред. Р. Рахманний) та "Українська еміграційна преса на тлі сучасного журналізму" (редактор Л. Коссар). Буде проведено панельну дискусію на тему: "Перспективи української преси на еміграції". Між діловими справами є схвалення кодексу етики українського журналіста та справа федерації Спілок Українських Журналістів Америки й Канади. В суботу ввечері відбудеться бенкет із літературною та розваговою програмою...» Також повідомлялося, що "...зїзд відбуватиметься в залі церкви св. Покрови (в суботу) та в залі Українського Народного Дому при 83 Крісті вулиці в неділю, а зв'язані з цим зїздом місцеві фінансові видатки покриває Об'єднання Українських Підприємців і Професіоналістів у Торонті" [5; 7].

Зїзд розпочався в суботу 5 листопада 1966 р. у Торонто, у залі церкви Святої Покрови, після того, як прибули на нього учасники й гості реєструвались та отримували відповідні відзнаки-бейджі. Зїзд відкрив голова СУЖ Канади В. Софронів-Левицький, який у короткому слові привітав прибулих і згадав про померлих, від часу Першого зїзду в жовтні минулого року, таких видатних українських журналістів і публіцистів, як Василь Мудрий і Микола Шлемкевич.

Було обрано президію в такому складі: голова – В. Левицький; заступники: І. Кедрин-Рудницький і о. П. Хомин; секретарі: Р. Кришталський і Н. Когуська. Обрано теж членів чотирьох Комісій: 1) кодексу етики українського журналіста: А. Драган, Б. Ржепецький, Р. Малащук, О. Тарнавський. А. Стебельсь-

ка; 2) резолюційна: М. Дольницький, В. Солонинка, М. Плав'юк, А. Івахнюк, Л. Івченко, О. Яворський, А. Курди дик; 3) у питанні об'єднання Спілок: І. Вараниця, Р. Криштальський, Я. Шав'як, мгр. Я. Онищук, І. Пеленська; 4) становище до преси в УССР: І. Кедрин-Рудницький, Р. Рахманний, А. Добрянський, В. Давиденко, І. Сирник, В. Коваль, І. Боднарчук.

Після того з'їзд заслухав три доповіді: 1) І. Кедрин-Рудницького "Перший З'їзд українських журналістів і його спадщина другому"; 2) Р. Рахманного "Українська преса в УССР"; 3) Л. Коссара "Українська еміграційна преса з погляду сучасної журналістики". Після доповідей відбулася дискусія, у якій узяли участь 18 осіб.

Увечері цього ж дня з'їзду відбулася зустріч із громадянством за спільною вечерею, на якій редактор І. Вараниця привітав від Управи СУЖ Канади всіх учасників і подякував Об'єднанню підприємців і професіоналістів за фінансову допомогу у проведенні з'їзду. Від Об'єднання українських промисловців і професіоналістів коротко привітав з'їзд п. Романюк, а від Об'єднання купців і промисловців промову мав Р. Вжесневський. З короткими привітаннями виступили тільки І. Кедрин і сенатор П. Юзик.

Поет Б. Олександрів поінформував про розписаний з нагоди того з'їзду "Блисквичний конкурс епіграм" та разом з письменником і художником М. Левицьким зачитали частину епіграм, що викликало захоплення слухачів у залі. Те саме стосувалося й сатиричної гуморески І. Савицької-Мусій "Молода кров", що її прочитала артистка І. Лаврівська.

Також було зачитано перелік установ, організацій і окремих осіб, які надіслали з'їздові письмові привітання та телеграми.

Безпосередньо після вечері на тій самій сцені відбулася панель на тему "Перспективи української преси на еміграції". Панель проводив Л. Винницький і в ній взяли участь від видавців, редакторів і читачів о. М. Сопуляк, І. Бойко, Н. Когуська і М. Логуш. Після промов панелістів відбулася коротка дискусія.

Другий день з'їзду проходив у залі Українського дому, де й продовжилися дискусії, започатковані попереднього дня, закінчення нарад та звіти комісій, а також прийняття цілої низки важливих постанов. Між ними схвалено підготовлений А. Драганом і Б. Ржепецьким Кодекс етики українського журналіста, редагований М. Дольницьким і А. Курдиком "Загальні резолюції", зрефероване І. Кедриним "Становище до української преси в УССР", а також підготовлений Р. Криштальським та І. Вараницею "Статут Федерації Спілок українських журналістів Америки і Канади", над яким голосували тільки члени

тих Спілок та який мав пройти ратифікацію на Загальних зборах обох Спілок.

Серед основних проблем і питань, порушених на з'їзді, треба відзначити основні:

1. Справа термінології: «Справа термінологічного хаосу була знову піднята в дискусії на Другому з'їзді українських журналістів Америки і Канади, підтримавши в цілості Декларацію, що її схвалив Перший з'їзд, тим самим підкреслив важливість 12 пункту тієї Декларації, де йшлося про необхідність "встановлення одноставних правописних норм для всієї української преси в діаспорі"... Але при схваленні загальних резолюцій і відношення до преси в УРСР, з'їзд погодився із позицією референтів, що допоки не узгоджено різних назв і термінів, окремі часописи мають право вживати таких термінів і абривіатур, як вживали і до того, – ото ж "ЗДА", "США", або "ССА". або "УРСР" чи "УССР" і т. п.» [9].

2. Ставлення до преси в УССР. Ця справа була від самого початку найбільш контрверсійною. Спеціальна комісія для цієї справи відкинула первісний план підготувати "Звернення" до підсоветських українських журналістів, а також відмовилася від наступного проекту, щоб скласти відповідний "Заклик". Проте було прийнято концепцію сформулювати "Ставлення" з'їзду до преси в УССР і її працівників. У цьому документі абзац з його двома короткими реченнями, в яких з'їзд "закликав" працівників преси УРСР припинити працювати так, як це вони робили дотепер. "Проте, всі погодились, із тим, що будь-які заклики до журналістів в УРСР, які є пропагандистами режиму, не мають практичного значення" [9].

3. Кодекс етики українського журналіста: "У дискусії над Кодексом етики українського журналіста в редакції відповідної Комісії, в якій брало участь вісім осіб, наголошено на моральному характері Кодексу та потребі дбати про його дотримання хоча б членами керівництва обох Спілок журналістів. Судити честі та керівництво Спілок повинні реагувати на явні порушення постанов Кодексу. Було схвалено Кодекс честі у значно скороченому вигляді, ані ж був первісний проект, що його підготували члени СУЖА. Звернено увагу на те, що цей Кодекс подає тільки широкі рамки принципів етичної поведінки, яких треба дотримуватися українським журналістам, що належать до "сім'ї вільних журналістів у широкому світі, де панують традиційні засади і норми" [9].

Так, констатуючи Резолюцію з'їзду щодо ставлення до преси в УРСР, було висловлено загальну концепцію всієї національно-демократичної преси в еміграції: "Викриваючи й поборюючи всі форми та вияви московсько-большевицького колоніалізму в

Україні, українська преса у вільному світі повинна далі невтомно мобілізувати українську спільноту до нерозривної єдності й солідарності з рідним народом на Батьківщині, протиставляючись усім спробам ворожої диверсії і виломам з єдиного, самостійницького фронту у формі офіційних зустрічей з урядовими представниками окупаційного режиму в Україні. Одночасно З'їзд засуджує советофільську й комуністичну пресу в українській та англійській мовах, яка появляється в ЗДА і в Канаді й своєю роботою причиняється до скріплення комуністично-московського імперіалізму" [13].

З приводу прийняття Кодексу етики, відомий український журналіст і публіцист В. Кедровський писав: "Це вперше в історії нашої журналістики з'явилася потреба такого кодексу укласти. До цього часу ми не мали писаного кодексу, а міродайним був для нас неписаний моральний кодекс. По революції 1917 р. наша журналістика на еміграції поволі ухилилася від моральних засад і нарешті докотилася до такого стану, що довелося укласти кодекс. Однак кожний закон має реальну силу лише тоді, коли його виконується" [11]. Згадуючи історичні основи етичної української журналістики, В. Кедровський зазначав: "Наші дореволюційні журналісти завжди уникали особистих нападів на своїх побратимів чи взагалі на політичних діячів. Ми полемізували лише з певними ідеями, з певними політичними переконаннями або наставленнями наших противників. Ми ніколи не вважали інакодумаючих своїми особистими ворогами, а поборювали ті ідеї та твердження, що їх вони поширювали, пропагували. Ніколи ми своїх політичних противників не вважали за дурнів, за нечесних людей, і завжди вірили, що вони поступають згідно з своїми переконаннями. Ми не закидали їм, що їхні поступовання викликані їх власними егоїстичними інтересами. Стаючи в опозицію супроти якоїсь особи, ми ніколи не підписували своїх статей невідомими або маловідомими псевдонімами, а завжди ставили під ними своє ім'я, відоме загальному, а зокрема тому, кого ми критикували. Тоді скритикований знав, з ким має діло, і бачив, що його противник не ховається за пліт і готовий прийняти всі заперечення. А крім того це давало запоруку, що автор дійсно думає так, як пише..." [11]. Хоча така ідеалістична ретроспектива минулого дещо розбігалася із практикою, яка була набагато брутальнішою за змальовану "картинку".

Важливо зупинитися більш детально на Кодексі етики, що був прийнятий Другим з'їздом, адже це є перший етичний документ в історії української журналістики, який, до того ж, можна уважати першоосновою всіх

кодифікованих норм професійної поведінки журналістів у сучасній Україні.

Так, попри певну кількість загальних положень, звертають на себе увагу важливі "ідеологічні" установки: "український журналіст, без уваги на те, де він живе та в яких обставинах працює, повинен вважати себе органічною складовою частиною великої міжнародної спільноти журналістів, першим головним обов'язком яких є правдиво, об'єктивно і вповні інформувати читачів і суспільність та з'ясувати й коментувати події виключно на базі перевірених фактів та згідно зі своїм найкращим знанням, своєю совістю та своїми переконаннями, ...має виконувати не тільки завдання всіх професійних журналістів у широкому світі, але має ще окрему, історичну місію поширювати правду про Україну, обороняти права української нації на рідну, ні від кого незалежну народоправну державу, плекати й розвивати українські національно-політичні й культурні традиції, розвивати й поглиблювати українську політичну думку та підтримувати всі почини, що сприяють політичному, культурному й економічному організаційному розвитку української громади у вільному світі. Тим то український журналіст у вільному світі є не тільки виконавцем своєї професії, але рівночасно й оборонцем прав свого поневоленого народу, отже й українським громадсько-політичним діячем" [12]. На глибоке переконання творців тексту Кодексу, аби успішно виконувати свої професійні завдання та місію вільної української преси, український журналіст у своїй роботі повинен керуватися такими основними етичними засадами:

"1. Підставою журналістичної праці є повне і беззастережне пошанування правди. Правда мусить лежати в основі всіх інформацій і всіх тверджень. Поширювання вісток чи тверджень, не опертих на безперечних фактах, подавання здогадів і гіпотез за факти, базування висновків та, зокрема, закидів і обвинувачень на здогадах або неперевірених фактах суперечить основній zasadі журналістичної етики.

2. Етичне підношення журналіста до правди повинно проявлятися в його готовості змінити свою думку та одверто признатись до помилки, якщо така трапиться. Журналіст повинен бути відважний і твердий у своїх поглядах і переконаннях, але водночас має уважно й об'єктивно та без будь-яких упереджень вислухувати другу сторону і признавати доказану фактами правдивість чужих аргументів.

3. До основних етичних засад журналіста належить докладність, дбайливість і добра воля як у збиранні і передачі вісток, так і в коментуванні та вияснюванні подій, причому думка про запільне добро завжди мусить

мати перевагу над інтересами одиниць чи груп.

4. У виконванні своєї професії журналіст завжди повинен змагати до найвищої компетентності і знання справи та виявляти такт і розуміння у відношенні до інших. А тому, що професія українського журналіста тісно пов'язана з ідеями й ідеалами української визвольної проблематики та обороною української правди, український журналіст повинен відзначатись та виявляти прикладну ідейність і некорисливість.

5. Журналіст зловжив би своєю професією, якщо писав би проти власного знання фактів і проти власних переконань також тоді, якщо від нього вимагали б цього його працедавці чи керівники його політично-партійного проводу.

6. Добра воля, подібно як і правда, мусять бути основою журналістичної праці. Передача вісток чи їх коректування із свідомою злонаміреністю є порушення журналістичної етики.

7. Подаючи вістки чи коментарі вповні з інших друкованих джерел, треба обов'язково відкликатись на їх джерело. Повний передрук вістки чи статті без подання їх первісного джерела є так само неетичним, як присвоєння чужої власності.

8. Журналіст має право і обов'язок оброняти свої погляди та піддавати під сумнів і полемізувати із поглядами суперечними. Але в полеміці журналіст зобов'язаний не тільки до максимальної об'єктивності, але й джентлменства. Він грубо порушив би журналістичну етику та зловжив би своєю професією, якщо промовчував би факти чи перекручував правду для оборони своїх поглядів.

9. Критика подій, явищ і поглядів так само належить до журналістичної професії, як інформування про них. Але кожна така критика мусить бути базована тільки на правді і фактах та мати на увазі цілість української правди і добро всієї української спільноти. У критиці, як і полеміці, треба зберігати спокійний тон, вистерігатись образливих висловів та виявляти максимальну добру волю. Пишучи про рідні установи й організації, можна і треба їх критикувати, коли є до цього причина, маючи на увазі, що конструктивна критика є основним привілеєм вільного суспільства та передумовою його розвитку. Але в такій, як і кожній критиці треба відкликатись на дійсні, перевірені факти та мати на увазі добро і покращання цих установ, а не їх упадок чи тільки критику для критики. В полеміці з іншими думками і поглядами треба обов'язково в цілості наводити текст того вислову, до якого полеміка відноситься. Було б порушенням журналістичної етики лягати, дискримінувати чи відсуджувати від чесної особи чи групи осіб тільки за те, що вони

мають і висловлюють інші погляди. Кожна людина має право на власний погляд, а помилитись є людським. Добра практика журналістичної професії вимагає, щоб всі матеріали із закидами та критикою були підписані дійсним прізвищем чи відомим професійним псевдо- або криптонімом автора.

10. Український журналіст повинен давати приклад політичної й товариської культури, яка наказує стосувати в політичному і громадському житті "чесну гру" та не переносити громадсько-політичних суперечностей і розбіжностей думок на приватний і персональний ґрунт.

11. Для збереження взаємної пошани в українському журналістичному світі не годиться писати легковажно або принизливо про конкурентні часописи та їх редакторів, але треба виявляти у відношенні до них таке саме джентлменство і толерантність як ми бажали б, щоб вони виявляли у відношенні до нас.

12. Виконання журналістичної професії накладає великі обов'язки і відповідальність, але й дає великі привілеї. Було б неетично використовувати ці привілеї для особистих, родинних чи групових і партійних та інших цілей і користей, не зв'язаних безпосередньо із добрим виконанням журналістичної професії" [12].

Необхідно відзначити, що в роботі з'їзду взяли участь 80 зареєстрованих журналістів: 45 з Канади та із США та 72 гостей: 61 з Канади і 11 із США. Спонсором усіх заходів з'їзду було Об'єднання Українських підприємців і професіоналістів, яке покрило усі витрати з'їзду. Про значення та рівень з'їзду говорить і той факт, що серед гостей на з'їзді був присутній сенатор Павло Юзик.

Другий з'їзд українських журналістів США і Канади закінчився коротким заключним словом І. Кедрина-Рудницького та виконанням українського національного гімну "Ще не вмерла Україна" [10].

IV. Висновки

Найважливішим досягненням Другого з'їзду стало прийняття Кодексу етики українського журналіста, що мав стати базою професійної праці і поведінки наших редакторів та журналістів на північноамериканському континенті, а в дійсності став на довгі десятиліття єдиним у світі документом, що регламентував роботу українських журналістів, і певною основою етичних кодексів у сучасній незалежній Україні.

Так, у результаті нарад з'їздом було прийнято Статут Федерації СУЖ Америки і Канади, Кодекс етики українського журналіста і "Становище до преси і журналістів в УССР". У схвалених резолюціях учасники з'їзду висловили свою позицію щодо терору в Україні і виробили позицію щодо актуального на той час явища т. зв. "культурних контактів",

які почали масово перетворюватися на зустрічі з офіційними представниками російсько-більшовицького окупаційного режиму. На з'їзді неодноразово наголошували на тому, що обов'язком української преси у вільному світі є не лише викривати й протистояти всім формам і методам російського колоніалізму в Україні та мобілізувати українську спільноту до єдності й солідарності з народом на Батьківщині, щоб допомогти йому у визвольній боротьбі. Завданням преси також було рішуче протиставлятися всім спробам ворожих інформаційних диверсій і намаганням знищити єдиний самостійницький фронт у формі зустрічей з державними представниками окупаційного режиму в Україні [3].

Список використаної літератури

1. Богуславський О. До історії процесів саморегуляції журналістського середовища української діаспори Північної Америки: перший з'їзд українських журналістів США і Канади (30–31 жовтня 1965 р.) / О. Богуславський // Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації. – 2014. – № 4. – С. 47–52.
2. Богуславський О. Перший з'їзд українських журналістів США і Канади 30–31 жовтня 1965 р. / О. Богуславський // Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. – Вип. 40. – С. 38–48.
3. Відбувся Другий З'їзд Українських Журналістів // Гомін України. – 1966. – Ч. 47(913).
4. Драган А. Проблеми нашої журналістики і преси / А. Драган // Свобода. – 1965. – Ч. 216–224.
5. Другий З'їзд Українських Журналістів Америки і Канади // Гомін України. – 1966. – Ч. 7(873).
6. Другий З'їзд Українських Журналістів Америки і Канади // Свобода. – 1966. – Ч. 217.
7. Другий З'їзд Українських Журналістів Америки і Канади // Свобода. – 1966. – Ч. 190.
8. Другий З'їзд Українських Журналістів Америки і Канади відбудеться в Торонті в листопаді ц. р. // Свобода. – 1966. – Ч. 141.
9. Другий з'їзд українських журналістів в Торонті (Деякі подробиці до звідомлення) // Свобода. – 1966. – Ч. 210.
10. З'їзд українських журналістів ЗДА і Канади в Торонті схвалив Кодекс етики, зайняв становище до преси в УРСР та рішив перевести федерацію СУЖА і СУЖК // Свобода. – 1966. – Ч. 208.
11. Кедровський В. Кодекс Етики Українського Журналіста / В. Кедровський // Свобода. – 1966. – Ч. 232.
12. Кодекс Етики Українського Журналіста, схвалений Другим З'їздом Українських Журналістів Америки і Канади, що відбувся в Торонті 5 і 6 листопада 1966 року // Свобода. – 1966. – Ч. 217.
13. Резолюції 2-го З'їзду Українських Журналістів Америки і Канади // Свобода. – 1966. – Ч. 217.
14. Резолюції Другого З'їзду Українських Журналістів Америки і Канади // Гомін України. – 1966. – Ч. 50(916).
15. Спілка українських журналістів Америки // Енциклопедія українознавства. Словникова частина (ЕУ-II). – Париж, Нью-Йорк, 1976. – Т. 8. – С. 3002.
16. Спілка українських журналістів Канади // Енциклопедія українознавства. Словникова частина (ЕУ-II). – Париж, Нью-Йорк, 1976. – Т. 8. – С. 3002–3003.
17. Черговий з'їзд українських журналістів відбудеться в Торонті в 1966 р. // Свобода. – 1965. – Ч. 205.

Стаття надійшла до редакції 30.05.2016.

Богуславский О. В. Второй съезд украинских журналистов США и Канады (октябрь, 1966): путем самоорганизации журналистского сообщества

Статья посвящена исследованию предпосылок и основных моментов проведения Второго съезда украинских журналистов США и Канады 5–6 октября 1966 г.

Наиболее значимым достижением этого съезда стало принятие Кодекса этики украинского журналиста, который стал на долгие десятилетия единственным в мире документом, регламентирующим работу украинских журналистов, и определенной основой этических кодексов в современной независимой Украины. В результате совещаний съездом были также приняты Устав Федерации Союза украинских журналистов США и Канады и "Отношение к прессе и журналистам в УССР". В одобренных резолюциях участники съезда выразили свою позицию относительно террора в Украине и актуального для того времени явления так называемых "культурных контактов", которые начали массово превращаться во встречи с официальными представителями российско-коммунистического оккупационного режима. На съезде неоднократно подчеркивалось, что обязанности украинской прессы в свободном мире заключаются не только в том, чтобы разоблачать и противостоять всем формам и методам российского колониализма в Украине, но и мобилизовать украинское общество в эмиграции к единству и солидарности с народом на родине, помогать ему в освободительной борьбе.

Ключевые слова: *Второй съезд, этический кодекс, украинские журналисты, украинская пресса в США и Канаде, дискуссия, профессиональные стандарты.*

Bohuslavskij O. Second Congress of Ukrainian Journalists US and Canada (October 1966): by Environment Journalistic Self-Organization

The article investigates the prerequisites and the Second Congress of Ukrainian journalists the US and Canada 5-6 October 1966. Opening access to previously sealed sources provided the impetus for the study of problems of Ukrainian journalism and life environment in exile. It should be noted that all previous studies anyway considering the object of study – the processes of self-Ukrainian journalistic environments US and Canada, does not overlap with the subject of the study – specific documents were adopted at the Second Congress of Ukrainian journalists the US and Canada . Therefore, the aim of this study is to analyze and clarify organizational statute conclusions and decisions of the Congress of Ukrainian journalists and their impact on the further development of Ukrainian journalism and journalism in general environment in terms of immigration.

Congress's main achievement was the adoption of the Code of Ethics for Ukrainian journalists, who had become the basis of professional work and conduct our editors and journalists on the North American continent, and in fact became for decades the world's only document that regulated the work of Ukrainian journalists and became the foundation some codes of ethics in modern independent Ukraine. As a result of meetings of the Congress has also adopted the charter of Ukrainian Federation Union of Journalists of US and Canada, "State of the press and journalists in the USSR". In resolutions adopted by the congress participants expressed their position on Terror in Ukraine and developed a position for such topical at that time, the phenomenon of so-called "Cultural contacts" that began to massively turn into a meeting with officials of the Russian Communists occupation regime. The Congress has repeatedly stressed that the responsibility of the Ukrainian press in the free world is not only to expose and oppose all forms and methods of Russian colonialism in Ukraine and mobilize the Ukrainian community for unity and solidarity with the people at home to help him in the liberation struggle.

Key words: *Second Congress, Code of Ethics, Ukrainian Journalists, Ukrainian Press in US and Canada, discussion, professional standards.*